

Södras position rörande textilier

Skogen, en förutsättning för en förnybar och cirkulär textilindustri

I generationer har skogen hjälpt till att bygga vårt lands välstånd. Fler än 50 000 familjeskogsbrukare i Södra äger skogar som är en fantastisk tillgång för landets ekonomi, sysselsättning, en levande landsbygd och för mångfalden i skogen. Av familjeskogsbrukens råvara blir det trävaror, byggsystem, pappers- och textilmassa*, kemikalier, energi och mycket mer.

I takt med att vi förfinar och utvecklar skogens produkter för ett mer hållbart samhälle, stöter vi emellanåt på frågor och utmaningar där vi ser behov av förändring. I denna sammanfattning lyfter vi de huvudsakliga frågor och behov vi ser för att kunna bidra än mer i textilbranschens gröna omställning.

Textilindustrin måste ställa om

Till 2050 beräknas behovet av nya textiltillfibrer mer än fördubblas. Dagens textilbransch är en av de mest resursintensiva och förorenande branscherna i världen och bygger på främst fossila syntetfibrer och vattenkrävande bomull. Endast en liten andel av världens textiltillfibrer är baserad på råvara från skogen och bara en bråkdel av alla miljoner ton textiltillfall återvinns. Många svenska modeföretag har höga hållbarhetsmål och arbetar med långsiktiga ambitioner för att skapa förnybara och cirkulära textilier. Det kommer kräva förnybara och cirkulära råvaror som inte är fossila. Om en del av den fossila råvaran ersätts med förnybara råvaror från skogen, gör den också nytta när den växer och binder koldioxid. Södra vill vara med och bidra till textilbranschens resa.

Textilier från trämassa

Södras textilmassa utgör råmaterial till textilindustrin för tillverkning av bland annat viskos, lyocell och modal. Den tillverkas huvudsakligen av björk, bok och asp, vilket genererar en efterfrågan på massa från lövträd. Fler lövträd ger mer blandskogar och ökar mångfalden i skogen. Tack vare den kunskap som Södra har byggt upp kring textilmassan har återvinning av blandtextilier varit möjlig, vilket är en lösning som bidrar till en ökad cirkularitet för textilindustrin. Södras massor till textilindustrin levereras med spårbarhetscertifikat från vilket innebär att träråvaran kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk och har ett kontrollerat ursprung.

Textilmassan från Södra är godkänd att användas för produktion av miljömärkta produkter enligt Svanen och EU-blomman.

Södras produkt OnceMore® är en unik process där återvunnen textil kombineras med vår textilmassa från ved, en lösning som bidrar till förnybara och cirkulära textilier. Vi har utvecklat en av världens första storskaliga processer för kemisk återvinning av textiltillfall innehållande blandmaterial. För att certifiera OnceMore® massan, den återvunna andelen, använder Södra sig av The Recycled Claim Standard (RCS). Textiltillfall som godkänns i denna certifiering kommer från spill från textiltillverkning och textilier som inte går att återanvända.

Certifieringar som fungerar i en internationell kontext är viktiga. Det är ett sätt att ställa krav och att säkra kvalitet, men handlar också om att skapa en hög trovärdighet i värdekedjan för förnybara och cirkulära textilier.

Textilavfall kan bli bättre och mer

Idag finns det inget nationellt system som samlar in textilavfall separat från annat avfall. Hushållen sorterar främst i syfte att sälja som second hand och mycket av övriga textilier, som skulle kunna återvinnas, hamnar i förbränning. Från 1 januari 2025 ska samtliga medlemsländer i EU samla in textilier separat, enligt avfallsdirektivet.

Södras kemiska återvinning av textilier är en lösning på utmaningen att mindre än 1 procent textilier återvinns. Att vi därtill kan materialåtervinna blandtextilier, vilket en stor del av världens

textilproduktion består av, gör Södras återvinningsmetod banbrytande.

I vår process separeras bomull från polyester. Polyestern används idag till energiåtervinning och bidrar därmed negativt till Södras klimatpåverkan. Polyestern, en fiber som vi själva inte har satt på marknaden, betalar vi utsläppsrätter för då det idag inte finns teknik för att göra den cirkulär till annat än just energiåtervinning.

Den politiska debatten om textilier tenderar att ensidigt fokusera på återanvändning för att nå en mer cirkulär textilindustri. Återanvändning är bra, men det är bara en del av lösningen, de politiska lösningarna måste även inkludera återvinning och sortering. Framförallt hur textilier sorteras är av stor vikt för Södra.

Södras återvinningsprocess fokuserar på de textilier som inte kan användas ännu en gång. För att kunna sortera för återvinning behöver vi textilier

sorterade utifrån fiberinnehåll men också textilier sorterade utifrån färg, och infärgningsteknik. Här behöver textilier mer tillförlitlig märkning och bättre teknik för att kunna läsa av fiberinnehåll. Framöver kommer digital märkning att vara viktigt då den ska kunna innehålla information om miljöprestanda, material, kemisk sammansättning, produktbilder, tillverkningsland, skötselråd med mera och kunna läsas av i en storskalig automatisk sorteringsanläggning.

Behovet av att återvinna textilier kommer att öka, då inte allt kommer att kunna återanvändas. Med ett framtida förbränningsförbud på textilier kommer avfallsströmmen att öka, det är då viktigt att redan i designstadiet tänka förnybart materialval och materialsammansättning för att öka möjligheten till en förnybar och cirkulär textilindustri.

Hur kommer vi vidare?

Södra vill se att de politiska styrmedlen för textilier breddas och fokuserar på fler steg i värdekedjan från förnybar råvara till textilprodukt och från avfall till textilprodukt. Det är ett arbete som behöver ske både i Sverige och i EU. Nedan är några av de initiativ vi anser vara prioriterade:

I Sverige:

- Att offentlig sektor går före genom att ställa krav på hållbara textilier i offentlig upphandling.
- Att skapa incitament till att använda hållbar textil i sin produktion av nya textila material.
- Att svenska universitet lägger större vikt vid förnybart material och cirkulär design i relevanta utbildningar.
- Att en statlig utredning tillsätts för att dels sammanställa befintliga utredningars resultat och se över möjligheten till fler konkreta åtgärder och styrmedel som främjar hållbara textilier.
- Att regeringen i sin nationella tolkning av kommande producentansvar harmoniserar med medlemsländerna i EU.

I EU:

- Att EU definierar vad en hållbar textil samt vad en cirkulär textil är som harmoniserar ur ett globalt perspektiv.
- Att EU tar fram en standard, såsom standarden för returpapper EN643, europeiska frivilliga standarder genom CEPI, för att kunna sortera textilier effektivt och för att uppnå ett enhetligt fraktionssystem i Europa.
- Att EU inför ett harmoniserat producentansvar för den inre marknaden.
- Att EU sjesätter system för transparens och spårbarhet genom certifieringar som är möjliga att genomföra i en global värdekedja.
- Att välja prestandakrav för textilier baserat på kvalitet av insamlade data istället för kvantitet att samla in så mycket data som möjligt, kvalitet på krav framför kvantitet om aktörer i värdekedjan kan leverera på.
- Att regelefterlevnaden måste bli betydligt bättre inom textilmärkning om lagstiftningen ska få den effekt som är tänkt.
- Fram till dess att digitala märkningar finns i omlopp behövs den fysiska märkningen av fiberinnehåll bli bättre och tydligare.

* även kallat dissolvingmassa